

Štutgarto Lietuvių Bendruomenė: istorija ir dabartis

Sandra PETRAŠKAITĖ-PABST.

Dr. Sandra Petraškaitė-Pabst 2011-2015 m. pirmininkavo Štutgarto bendruomenei, nuo 2011 dirba lietuvių kalbos mokytoja, nuo 2014 m. vadovauja lituanistinei mokyklėlei „Traukinukas“, yra Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Tarybos ir valdybos narė, atsakinga už švietimą. „Pasaulio lietuviui“ mokslininkė pasakoja apie savo bendruomenės ištakas ir šiandieną.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenei priklausanti Štutgarto apylinkė yra vienintelė Badeno Viurtembergo žemėje. Kaip ir daugelis kitų lietuvių bendruomenių ji įsikūrė po Antrojo pasaulinio karo. Ypač jai nusipelnė kunigas Kazimieras Senkus, kuris ją būrė ir telkė nuo 1966 m. iki 1996 m. Šalia savo tiesioginio kunigo darbo su atsidavimu rūpinosi tiek bendruomenės sielovada, tiek kultūriniais ir socialiniais reikalais. Pernai atšventęs savo šimtąjį jubiliejų, kunigas Senkus iš Lietuvos seka štutgartiečių bendruomenės gyvavimą.

Nuo 1996 m. iki 2011 m. Štutgarto Lietuvių Bendruomenės pirmininku buvo vokiečių kilmės Lotharas Klaffsas. Kilęs iš Karaliaučiaus, „vilko vaikas“, jau pamiršęs lietuviškai, šias pareigas suprato kaip padėką už prieglobstį, kurią jam kaip karo pabėgėliui lietuvių tauta suteikė gelbstintis nuo rusų teroro. To laikotarpio prisiminimus jis aprašė knygoje „O mes visgi išgyvenome“. Štutgartietė istorikė Rūta Schwende pasirūpino šios knygos leidimu ir vertimu į lietuvių kalbą.

2011 m. į bendruomenės veiklą įsijungė nemažai naujų narių, pradėta ieškoti savo veido, išrinkta nauja valdyba, įkurta lituanistinė mokykla „Traukinukas“, užmegzti ryšiai su generaliniu konsulu prof. dr. von Stettenu, kuris palaiko bendruomenę tiek finansiškai, tiek kviesdamas į savo organizuojamus valstybinės reikšmės renginius, kaip, pavyzdžiui, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo dvidešimt penkerių metų minėjimą, kur kaip garbės svečias buvo pakviestas Vytautas

Landsbergis.

Nepaprasta dovana mūsų bendruomenei yra Juozas Vasiliauskis, profesionalus chorvedys, 2013 m. atvykęs gyventi į Vokietiją su žmona operos daininke Lauryna Bendžiūnaite. Jis įkūrė ansamblį „Ridigdo“ ir jam vadovauja.

J. Vasiliauskio dėka Štutgarte gyvenantys lietuviai turi galimybę ne tik puoselėti lietuvių kalbą, kultūrą, bet ir lavinti savo muzikinius gebėjimus ir talentus, įnešti iškilmingumo į vykstančius tradicinius lietuvių renginius. Tiek tautinių rūbų vilkėjimas, tiek profesionalus dainavimas bei naujų niuansų ieškojimas muzikos atlikime žavi ne tik lietuvius, bet ir vokiečius, o štai visai neseniai – ir Štutgarte gyvenančius latvius jų 99-ųjų valstybingumo metinių minėjime. Šiuo metu ansamblio tikslas – išmokti artėjančios Dainų šventės repertuarą ir dalyvauti pačioje šventėje.

2017 m. Karolio Genučio iniciatyva buvo įkurta Palaimintojo Jurgio Matulionio tikinčiųjų grupė. Kunigas dr. Virginijus Grigutis pradėjo reguliariai organizuoti šv. Mišias, o po jų – pokalbius tikėjimo ir liturgijos klausimais. Bendra malda ypač suartina bendruomenę, įkvepia bendroms veikloms.

Šalia rimtų veiklų labai trūko krepšinio komandos, kuri pagaliau Štutgarte susibūrė ir su entuziazmu treniruojasi, rengdamasi artimiausioms varžyboms tarp Vokietijos lietuvių komandų.

Tradicijų palaikymas, tradicinės šventės ir lietuviams svarbių datų minėjimas leidžia pasijusti viena šeima, į kurią atsivedami vaikai, draugai ir pažįstami.

Mėgstamiausios ir tradicinėmis tapusios štutgartiečių šventės yra Kalėdos ir Gegužinė. Tai yra ne tik puikios progos sueiti, pabūti kartu, susipažinti, bet ir atskleisti bei dovanoti bendruomenei savo talentą, energiją, kūrybiškumą, skirti jai savo laisvalaikį. Tradicijų palaikymas, tradicinės šventės ir lietuviams svarbių datų minėjimas leidžia pasijusti viena šeima, į kurią atsivedami vaikai, draugai ir pažįstami.

Štutgarto lituanistinė mokykla „Traukinukas“.

Jau septintus metus veikia Štutgarto lituanistinė mokykla „Traukinukas“.

Dardėdamas lietuviško žodžio bėgiais, „Traukinukas“ kviečia Štutgarte gyvenančius lietuvių kilmės vaikus į trumpesnes ir ilgesnes keliones po Lietuvos krašto kultūrą, istoriją, kalbos vingrybes.

Mokyklėlė buvo įkurta mamų, auginančių dvikalbius vaikus, iniciatyva. Iki šiol veikia dvi amžiaus grupės: darželinukų ir mokyklinukų. Per pamokas vaikai žaidžia, dainuoja, mokosi kalbėti ir rašyti lietuviškai. Pirmieji mokiniai –Neringa, Smiltė, Rytė, Mykolas, Konstantinas, Evelina, Tabea, Lukas – šiandien jau paaugliai, nebelankantys pamokėlių, bet mielai prisidedantys prie mokyklėlės renginių savo aktyviu dalyvavimu ir pagalba. Nuo 2011 m. iki 2017 m. mokyklėlėje mokytojavo Silvija Preukšat, Birutė Sakalauskienė, Dijana Kūgienė, Daiva Sell, Rolanda Azadeh, Irena Adomonienė, ir kiekviena paliko labai svarbų indėlį, mokydamos vaikus pamilti lietuvių kultūrą.

Mokyklėlė yra unikali tuo, kad vaikams suteikiama proga susipažinti su tais lietuviui svarbiais kultūriniais elementais, su kuriais vaikai, eidami į vokišką mokyklą, niekad nesusidurs. Tai ir lietuvių autorių gražiausi ir reikšmingiausi kūriniai vaikams ar tautosaka – pasakos „Eglė žalčių karalienė“ ir „Jūratė ir Kastytis“, legenda apie Vilniaus įkūrimą. Pernai mokyklėlės kvietimu svečiavosi menininkas Vytautas V. Landsbergis, vaikai susipažino su jo „Angelų pasakomis“, dainavo ir mokėsi eilėraščius apie šias dangiškas būtybes, ne tik klausėsi bet ir patys mokėsi lietuvių liaudies dainų.

Nuo 2017 mokslo metų mokyklėlėje pradėjo dirbti Regina Balčiūnaitė, atsivedusi savo dviejų ir penkerių metų vaikučius. Ji įkūrė naują darželinukų grupelę, aš pati organizuoju pradinukų grupės užsiėmimus, mokau vaikus skaityti ir rašyti lietuviškai, na, o muzikos mokytojas J. Vasiliauskis vaikams perteikia lietuvių folkloro grožį ne tik per daineles, bet ir rodydamas pavyzdį savo vadovaujamo ansamblio „Ridigdo“ koncertais.

Dalinamės savo žiniomis, praturtindami vieni kitus. Patys augame ir auginame savo vaikus lietuviybės dvasioje.

Įkurdami mokyklėlę, užmezgėme santykius su vaikais ir jų tėveliais. Dalinamės savo žiniomis, praturtindami vieni kitus. Patys augame ir auginame savo vaikus lietuviybės dvasioje. Kuo daugiau užsienyje augantys lietuvių kilmės vaikai žinos apie Lietuvą, jos istoriją, kalbą ir kultūrą, tuo giliau suvoks savo tapatybę, tuo įdomesni taps ne tik sau patiems, bet ir kitų tautų žmonėms. Tokie vaikai užaugę

taps Lietuvos ambasadoriais.

Į Štutgartą gyventi ir dirbti atvykę lietuviai, vedami noro sutikti savo tautiečius, ieško ir atranda mūsų bendruomenę, kurioje gali ne tik dalintis meile Lietuvai, bet ir atvesti savo atžalas, būti kūrybiški ir atrasti, kaip kiekvienas galėtų asmeniškai prisidėti prie lietuviškumo išsaugojimo, bendruomenės puoselėjimo bei atnaujinimo.

Straipsnis spausdintas žurnalo „Pasaulio lietuvis“ 2018 m. vasario mėn. 2/564.

Mielai pasidalysime žurnale skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

